

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кафедра слов'янської філології та загального мовознавства
Бібліотека

Серія: Постаті в освіті і науці. Випуск 34

Семен Дмитрович
АБРАМОВИЧ

До 80-річчя від дня народження

Біобібліографічний
показчик

Кам'янець-Подільський
2025

Ідентифікатор у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа R30-02180.

Редакційна колегія:

О. В. Кеба, доктор філологічних наук, професор;

Н. О. Стахнюк, кандидат філологічних наук, доцент.

Літературний редактор:

Н. Д. Коваленко, доктор філологічних наук, професор.

Укладач: **Г. В. Гайшук**.

Семен Дмитрович Абрамович (до 80-річчя від дня народження) : біобібліографічний покажчик / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; [уклад. Г. В. Гайшук]. – Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2025. – 96 с. – (Серія: Постаті в освіті і науці ; вип. 34).

Покажчик містить біографічний нарис, перелік основних наукових, науково-популярних, навчально-методичних праць, художніх творів та зразки творчості, що розкривають життєвий і творчий шлях Семена Дмитровича Абрамовича – літературознавця, культуролога, релігієзнавця, письменника, митця, доктора філологічних наук (1991 р.), професора (1993 р.), завідувача кафедри слов'янської філології та загального мовознавства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2008-2020 рр.), відтак – професора кафедри.

Видання розраховано на вчених-педагогів, викладачів, учителів, студентів філологічних факультетів, усіх, кого цікавить життєвий шлях та творчий і науковий доробок науковця.

Від укладачів

Пропонований біобібліографічний покажчик входить до серії «Постаті в освіті і науці», яка розкриває життєвий шлях і наукові досягнення вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Видання підготовлено з нагоди 80-річчя від дня народження Семена Дмитровича АБРАМОВИЧА, доктора філологічних наук, професора, академіка Національної академії наук вищої освіти України, професора кафедри слов'янської філології та загального мовознавства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2008–2020 рр.).

Із матеріалів цього видання зацікавлений читач дізнається про здобутки в науково-дослідній та педагогічній діяльності науковця. Покажчик містить біографічний нарис, бібліографію наукових і навчально-методичних публікацій, які презентують багатогранний творчий та вагомий науковий доробок ювіляра, інформацію про його участь у наукових конференціях та про інші види науково-педагогічної й літературно-мистецької діяльності. Матеріал сформовано за хронологічним принципом, а розміщення документів – згідно з побажаннями вченого.

Бібліографічний опис документів та скорочення слів і словосполучень увідповіднено з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та ДСТУ 3582:2013 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Видання стане в нагоді науковцям, студентам, викладачам та всім, хто цікавиться проблемами та досягненнями в галузі всесвітньої історії та української історичної славістики.

Семен Дмитрович АБРАМОВИЧ

Curriculum vitae

Доктор філологічних наук, професор, академік Національної академії наук вищої освіти України, професор кафедри слов'янської філології та загального мовознавства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, «видатний спеціаліст в області філології, богослов'я, культурології, українознавства, риторики»¹.

Народився 29 червня 1945 р. в м. Житомир, де в 1961 р. закінчив середню школу. 1968 року закінчив філологічний факультет Житомирського державного педагогічного інституту (нині Житомирський державний університет імені Івана Франка). Згодом, у 1973 році, – заочну аспірантуру при Львівському державному університеті (нині Львівський національний університет імені Івана Франка) та у 1973 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук Семен Дмитрович захистив у 1991 року в Інституті літератури імені Тараса Шевченка Академії наук України. Працював масовиком у Житомирському палаці піонерів, вчителем малювання, викладачем літератури Коростишівського педагогічного училища, старшим викладачем, згодом доцентом Кам'янець-Подільського педагогічного інституту, професором та завідувачем кафедри російської літератури Чернівецького національного університету, в.о. завідувача кафедри суспільних дисциплін Буковинської медичної академії (за сумісництвом), завідувачем кафедри гуманітарних наук ЧТЕІ КНТЕУ, завідувачем кафедри слов'янської філології Кам'янець-Подільського національного

¹ Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2001. № 4. С. 11.

університету імені Івана Огієнка. Дотепер працює професором цієї кафедри.

Професор – автор більш як 600-т друкованих праць, зокрема: 16-ти одноосібних монографій та співавтор 8-ми колективних монографій, автор 2-х збірок вибраних статей, майже 300-т наукових статей у вітчизняних і зарубіжних виданнях, 77-ми статей у довідкових виданнях. Також він опублікував (одноосібно і в співавторстві) 6 підручників та майже 30 навчальних посібників. С. Д. Абрамович – керівник наукової школи «Літературний текст в контексті культури: проблеми рецепції та інтерпретації». Під його керівництвом захищено 12 кандидатських дисертацій. Професора нагороджено медаллю «Ветеран праці» (1989) та медаллю Національної академії наук вищої освіти України «За успіхи в науково-педагогічній діяльності» (2019 р.), а також численними почесними грамотами; він – лауреат премії «Rara avis» Міжнародної наукової конференції «Мова і культура» імені Сергія Бурого (2019 р.). Відомий також як поет і прозаїк (збірка віршів «Consecutio temporum» (К., 2008), книги «Fecit» (К., 2015), «Вірші. Проза» (К., 2019), «Поезії» (К., 2024; вид. 1 та 2), «Лірика» (К., 2025). У різних київських виданнях надруковано його вірші й оповідання, психологічний детектив «Villa Achillea» та історичний роман «Антиохійський триптих». Семен Дмитрович – лауреат (І місце) XII Всесвітнього поетичного фестивалю (Брюссель – Льєж – Париж, 2020 р.). Він активно перекладає українською мовою зарубіжну поезію, зокрема відомим є його переклад «П'ятериці» Нізамі.

Професор займається й малярством – виконані ним монументальні образи можна побачити в храмах м. Чернівці та монастирях Західної України. Живопис С. Д. Абрамовича представлено в згаданих книгах «Fecit» і «Вірші. Проза», малюнки – в альбомі «Графіка» (К., 2019).

ЗМІСТ

Від укладачів.	3
Семен Дмитрович Абрамович (Curriculum vitae)	4
НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	6
Монографії одноосібні	6
Монографії в співавторстві	6
Депоновані рукописи монографій	7
Розділи колективних монографій	7
Збірники вибраних наукових статей	10
Окремі видання	10
Наукові статті	10
Статті у довідкових виданнях	42
Участь у наукових конференціях: матеріали, тези та доповіді	49
Рецензії	58
Автореферати	61
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПУБЛІКАЦІЇ	62
Підручники	62
Навчальні посібники	62
Методичні розробки, рекомендації, програми	66
НАУКОВО-ПОПУЛЯРНІ ПУБЛІКАЦІЇ	67
Науково-популярні статті	67
Мемуари	69
ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІ ТВОРИ. ПЕРЕКЛАДИ.	
МАЛЯРСТВО ТА ГРАФІКА	70
ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ВЧЕНОГО	73
Записи на Youtube-каналі	79
ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЯ ТВОРЧІСТЬ С. Д. АБРАМОВИЧА	81
Переклади	89
МАЛЯРСТВО ТА ГРАФІКА С. Д. АБРАМОВИЧА	91

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Серія: Постаті в освіті і науці. Випуск 34.

Семен Дмитрович АБРАМОВИЧ

До 80-річчя від дня народження

Біобібліографічний показчик

Підписано до друку 01.04.2025 р.

Формат 60х84/16.

Гарнітура Times New Roman.

Папір офсетний. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 5,6.

Тираж 50 прим. Замовлення № 420.

Віддруковано ТОВ «Друкарня «Рута»

(свід. Серія ДК №4060 від 29.04.2011 р.)

м. Кам'янець-Подільський, вул. Руслана Коношенка, 1

Тел. 098-627-00-79, drukruta@ukr.net